

Innst. S. nr. 170

(2001-2002)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2000-2001

St.meld. nr. 4 (2001-2002)

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

Stortingets forretningsorden § 12 annet ledd nr. 8 e fastsetter at Regjeringen skal legge fram en årlig melding om oppfølging av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til Regjeringen (anmodningsvedtak) og om behandlingen av private forslag som er vedtatt oversendt Regjeringen til utredning og uttalelse (utredningsvedtak).

Som et hjelpemiddel for Regjeringen i dette arbeidet har Stortinget opprettet et eget vedtaksregister.

Bakgrunnen for de endringer som ble foretatt i Stortingets forretningsorden § 12 annet ledd nr. 8 e og g var bl.a. et ønske om at Regjeringen hvert år skal fremme en melding om oppfølging av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til Regjeringen. Tidligere oversendte Stortinget et brev til Regjeringen i de saker hvor det ble fattet anmodning til Regjeringen (anmodningsvedtak), jf. "Stortinget ber Regjeringen ..." uten at Stortinget fikk tilbakemelding på de reelle vedtakene som var fattet.

Det vises til Innst. S. nr. 168 (1998-1999) fra Stortingets presidentskap om endringer i Stortingets forretningsorden som nærmere begrunner Stortingets presidentskap endringene. Innstillingen ble behandlet i Stortinget 12. mai 1999.

Statsministerens kontor har innhentet uttalelser fra de respektive departementer om oppfølging og behandling av vedtakene. Svarene er inntatt i stortingsmeldingen.

I Innst. S. nr. 156 (2000-2001) gav kontroll- og konstitusjonskomiteen uttrykk for at dersom det i den første meldingen som fremmes etter at vedtak er gjort, opplyses at Regjeringen senere vil følge opp vedtaket, må det i den neste meldingen gis nærmere opplysninger om dette. Slike opplysninger er inntatt i kap. 3.

Det er ikke fattet noen utredningsvedtak i stortings sesjonen (2000-2001).

St.meld. nr. 4 (2001-2002) inneholder i alt 182 anmodningsvedtak, jf. kap. 2, og 47 anmodningsvedtak er omtalt i kap. 3, hvor de respektive departementer har uttalt seg om oppfølging og behandling av vedtakene. Under hvert vedtakspunkt er derfor først det gamle anmodningsvedtaket gjengitt, deretter departementets svar i St.meld. nr. 4 (2000-2001) og til slutt departementets tilleggsopplysninger.

Som ledd i komiteens behandling av meldingen vedtok komiteen i møtet 15. november 2001 å oversende de ulike anmodnings- og utredningsvedtak som er omtalt i meldingen fagkomiteene til uttalelse, jf. Stortingets forretningsorden § 12 annet ledd.

Som en oppfølging av de svar komiteen mottok fra de ulike fagkomiteene ble det besluttet å rette en henvendelse til statsministerens kontor. Komiteen oversendte 30. januar og 6. februar 2002 en forespørsel hvor det fremkom at komiteen ønsket ytterligere informasjon om bl.a. oppfølgingen av en del av de saker som fremkommer i meldingen. Vedlagt fulgte en liste over vedtak fordelt på departement samt hva komiteen ønsker nærmere redegjort for under hvert vedtak.

2. KOMITEENS GENERELLE MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Berit Brørby, Kjell Engebretsen og Jørgen Kosmo, fra Høyre, André Dahl og Martin Engeset, fra Fremskrittspartiet, Carl I. Hagen og Henrik Rød, fra Sosialistisk Venstreparti, Siri Hall Arnøy og lederen Ågot Valle og fra Kristelig Folkeparti, Modulf Aukan, viser til at Stortinget har vedtatt at regjeringen hvert år skal fremme en melding om oppfølging av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til Regjeringen. Komiteen viser videre til at som et resultat av de

endringer som ble foretatt i Stortingets forretningsorden vil Dokument nr. 7A og 7B og stortingsmeldingen om svar på private forslag oversendt uten realitetsvotering fra Stortinget og Odelstinget til Regjeringen for perioden 1. juli - 30. juni hvert år bortfaller. Komiteen presiserer at det er opp til den enkelte stortingsrepresentant selv å følge opp de private forslag som vedkommende har fremmet, jf. Stortingets forretningsorden § 28 siste ledd.

Komiteen er av den oppfatning at dette også vil bedre stortingsrepresentantenes muligheter til å finne tilbake til tidligere vedtak som det måtte være behov for i det daglige arbeidet.

Komiteen oversendte som ledd i sin behandling av saken de ulike anmodnings- og utredningsvedtak som er omtalt i meldingen fagkomiteene til uttalelse, jf. Stortingets forretningsorden § 12 annet ledd.

Komiteen viser til at den som en oppfølging av de svar komiteen mottok fra de ulike fagkomiteene besluttet å rette en henvendelse til statsministerens kontor for å få ytterligere informasjon om bl.a. oppfølgingen av en del av de saker som fremkom i meldingen. Svarene fra de respektive departementene er referert under de enkelte punktene i komiteens innstilling.

Når det gjelder anmodnings- og utredningsvedtak som er omtalt i meldingen er komiteen av den prinsipielle oppfatning at disse alltid bør oversendes fagkomiteene til uttalelse, jf. FO § 12 annet ledd.

Komiteen viser til at departementene har fulgt opp komiteens merknader om at dersom det i den første meldingen som fremmes etter at et vedtak er gjort, opplyses at Regjeringen senere vil følge opp vedtaket, må det i den neste meldingen gis nærmere opplysninger om dette.

Komiteen er av den oppfatning at den formen denne saken legges frem på fra Regjeringen må endres for fremtiden slik at det blir enklere for Stortinget å behandle saken. Utrednings- og anmodningsvedtakene må sorteres enten etter forslagsstillernes navn eller etter komité, og ikke slik som i dag etter nummerrekkefølge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser også til at det relevante departement i flere sammenhenger opplyser at man vil komme tilbake til stortingsvedtakene i senere dokumenter til Stortinget. Disse medlemmer finner det derfor riktig å understreke at når Stortinget har fattet et konkret vedtak med en instruks til Regjeringen er det gjennomføringen av vedtaket som skal skje. Det vil i denne sammenheng være naturlig at de nødvendige skritt for å gjennomføre vedtaket iverksettes kort tid etter at vedtaket er fattet. Det er ikke akseptabelt for eksempel med en opplysning tilbake til Stortinget at departementet vil vurdere spørsmålet, utrede spørsmålet eller kommentere eller omhandle problemstillingen i en senere melding eller proposisjon. Når Stortinget har fattet et konkret vedtak er det gjennomføringen av dette som er Regjeringens ansvar og gjennomføringen

bør også skje uten unødvendig opphold og/eller i henhold til mulige tidsfrister i vedtaket.

Komiteen vil i det følgende kapitlet komme nærmere inn på enkelte av vedtakene som er omhandlet i St.meld. nr. 4 (2001-2002).

2.1 Arbeids- og administrasjonsdepartementet

2.1.1 Vedtak nr. 527, 11. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å tilføre Nordsjødykker Alliansen en prosjektstøtte slik at de kan fortsette sitt arbeid på vegne av pionerdykkerne i Nordsjøen."

Arbeids- og administrasjonsdepartementet uttaler i brev 31. august 2001:

"Departementet har vært i dialog med Nordsjødykker Alliansen for å komme frem til et egnet prosjekt som kan støttes. Vi avventer nå en formell søknad fra Nordsjødykker Alliansen."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for om en søknad nå er kommet og om Nordsjødykker Alliansen har blitt tilført midler."

Arbeids- og administrasjonsdepartementets svar i brev av 20. mars 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser også til uttalelser i brev fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet av 31. august 2001 til Statsministerens kontor om at "Departementet har vært i dialog med Nordsjødykker Alliansen for å komme fram til et egnet prosjekt som kan støttes. Vi avventer nå en formell søknad fra Nordsjødykker Alliansen".

Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber på ovennevnte bakgrunn om en redegjørelse for om søknad nå er kommet og om Nordsjødykker Alliansen har blitt tilført midler.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet har foreløpig ikke mottatt en formell søknad fra Nordsjødykker Alliansen. Det har vært dialog med Nordsjødykker Alliansen og de er innforstått med at departementet avventer en slik henvendelse, og at de derfor ikke har blitt tilført midler."

2.1.1.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til at departementet avventer en formell søknad fra Nordsjødykker Alliansen før de kan tilføres midler og at Nordsjødykker Alliansen er innforstått med dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti vil understreke at hensikten med Stortingets vedtak var at Nordsjødykker Alliansen skulle tilføres midler til sitt arbeid på vegne av nordsjødykkerne, da dette i seg selv er å betrakte som et prosjekt. Disse medlemmer forventer at departementet snarest vil sørge for at

Nordsjødykker Alliansen får den nødvendige finansiering til å drive dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at vedtaket i Stortinget ikke nevnte noe om at Nordsjøalliansen måtte komme opp med et konkret prosjekt fordi alliansens arbeid på vegne av nordsjødykkerne i seg selv er et prosjekt. Disse medlemmer er gjort kjent med at Alliansen selv mener seg meget dårlig behandlet.

2.1.2 Vedtak nr. 653, 14. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til endringer i konkurranseloven i tråd med Dokument nr. 8:100 (2000-2001), slik at misbruk av dominerende stilling blir forbudt og kan påtales uten klage fra fornærmede part, og slik at retningslinjene for vurdering av forretningsnektelser blir rettslig bindende."

Arbeids- og administrasjonsdepartementet uttaler i brev 30. august 2001:

"Arbeids- og administrasjonsdepartementet vil utarbeide et forslag til ny bestemmelse i konkurranseloven i tråd med Stortingets vedtak. Dette forslaget vil bli sendt på høring sammen med forslaget til nye bestemmelser i EØS-konkurranseloven som konkurranselovutvalget fremmet i sin delinnstilling av juli 2001."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for hvor langt arbeidet med denne saken er kommet nå."

Arbeids- og administrasjonsdepartementets svar i brev av 20. mars 2002:

"Som varslet i brev til Stortinget 30. august 2001 utarbeidet Arbeids- og administrasjonsdepartementet høsten 2001 et høringsnotat med forslag til ny § 3-3a i konkurranseloven med forbud mot utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling, som en oppfølging av Stortingets vedtak nr. 653 av 14. juni 2001 i samsvar med Innst. S. nr. 333 fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.

Høringsnotatet ble sammen med Konkurranselovutvalgets delinnstilling av 6. juli 2001 sendt på høring til 76 instanser den 25. september 2001 med frist for uttalelse 31. desember 2001. 21 høringsinstanser uttalte seg om forslaget til nytt forbud i konkurranseloven § 3-3-a. Departementet har nå gått igjennom uttalelsene og vil på bakgrunn av disse ta stilling til den videre oppfølging av lovforslaget.

Det tas sikte på å legge saken fram for Stortinget våren 2002."

2.1.2.1 Komiteens merknader

Komiteen viser til departementets redegjørelse om at det tas sikte på å legge saken fram for Stortinget våren 2002 og sier seg tilfreds med dette.

2.2 Barne- og familiedepartementet

2.2.1 Vedtak nr. 4, 10. oktober 2000:

"Stortinget ber Regjeringa utarbeide en handlingsplan mot kjønnslemlestelse av jenter. Planen må bl.a. inneholde:

- Synliggjøring og bedret samarbeid med organisasjoner og enkeltpersoner som arbeider mot kjønnslemlestelse av jenter innenfor de miljøene det gjelder i Norge.
- Informasjon om at kjønnslemlestelse av jenter er forbudt ved norsk lov.
- Forebyggende tiltak, bl.a. i helsevesenet og skolen.
- Forsterket internasjonalt samarbeid om disse spørsmålene."

Barne- og familiedepartementet uttaler i brev 12. september 2001:

"Barne- og familiedepartementet har i samarbeid med aktuelle departementer (Utenriksdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Sosial- og helsedepartementet, Justis- og politidepartementet, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet) utarbeidet dokumentet "Regjeringens handlingsplan mot kjønnslemlestelse". Planen ble offentliggjort 20. desember 2000. Handlingsplanen er sendt alle representanter på Stortinget, kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn, organisasjoner og en rekke enkeltpersoner."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Hva er status på oppfølging av Regjeringas handlingsplan mot kjønnslemlestelse", offentliggjort 20. desember 2000?"

Barne- og familiedepartementets svar i brev av 18. mars 2002:

"Vedlagt følger notat med kronologisk gjennomgang av status for oppfølgingen av Regjeringens handlingsplan mot kjønnslemlestelse."

2.2.1.1 Komiteens merknader

Komiteen viser til det mottatte notat med kronologisk gjennomgang av status for oppfølgingen av Regjeringens handlingsplan mot kjønnslemlestelse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, er tilfreds med at det nå synes å være en betydelig vilje til å gjennomføre planen som forutsatt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er ikke tilfreds med Regjeringens plan mot kjønnslemlestelse og status for denne slik som beskrevet i brev fra departementet.

2.2.2 Vedtak nr. 357, 23. april 2001:

"Stortinget ber Regjeringen gi kommuner og fylker kompensasjon for fortsatt løpende utgifter knyttet til vedtak om omsorgsovertakelse for barn i asylmottak fattet før 1. august 2000, tilsvarende den kompensasjon

som gis for slike utgifter på grunnlag av vedtak fattet etter denne dato."

Barne- og familiedepartementet uttaler i brev 5. september 2001:

"Regjeringen har ikke tatt endelig stilling til hvilken måte vedtaket skal gjennomføres på. Vi vil gi tilbakemelding til Stortinget om dette på et egnet måte senere."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for når dette vedtaket tenkes gjennomført."

Barne- og familiedepartementets svar i brev av 18. mars 2002:

"Barne- og familiedepartementet tar sikte på å legge fram forslag for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2002. Departementet har i den forbindelse innhentet kunnskap om antall saker som kunne bli omfattet av kompensasjonsordningen."

2.2.2.1 Komiteens merknader

Komiteen legger til grunn at Barne- og familiedepartementet som opplyst tar sikte på å legge frem forslag for Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002, og forutsetter at vedtaket da blir gjennomført.

2.3 Finansdepartementet

2.3.1 Vedtak nr. 92, 27. november 2000:

"Stortinget ber Regjeringen om å evaluere og utrede engangsavgiftssystem for personbiler med sikte på forslag til konkrete endringer i løpet av 2003. Det forutsettes at forslag til omlegging tilpasses ny teknologi slik at optimale miljø- og sikkerhetsforbedringer oppnås. Det forutsettes videre at satsene i et nytt system utformes innenfor en provenynøytral ramme."

Finansdepartementet uttaler i brev 30. august 2001:

"Som et ledd i utredningen har Transportøkonomisk institutt derfor fått i oppdrag av Samferdselsdepartementet, Miljøverndepartementet og Finansdepartementet å utarbeide en modell som kan benyttes til å beregne ulike virkninger av å endre engangsavgiften. Det tas sikte på at dette arbeidet skal ferdigstilles tidlig i 2003, slik at modellen kan nyttes i arbeidet med å utrede og evaluere engangsavgiften. Det tas sikte på at en evaluering og utredning blir lagt fram i forbindelse med budsjettet for 2004, dvs. i oktober 2003."

2.3.1.1 Komiteens merknader

Komiteen viser til at det fra finanskomiteens side ble lagt til grunn at arbeidet med å evaluere og utrede engangsavgiftssystemet for personbiler burde skje i et samarbeid både med fagmiljøer og forbrukerorganisasjoner, bl.a. for å få større bredde i innspillene og sterkere forankring av de endringsforslag som blir vurdert. Komiteen ber om at Regjeringen i det videre arbeid med saken sørger for at bransjen, forbrukerinteressene

og miljøinteressene trekkes aktivt med i evalueringene og vurderingene av et nytt system for engangsavgifter.

2.3.2 Vedtak nr. 736, 15. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen instruere ligningskontorene om å legge til grunn at klager på dagens ligningsakster skal tas til følge ved at takst maksimalt settes til 30 pst. av husets tekniske verdi eller 30 pst. av observert markedspris hvis dagens ligningsakst overgår dette."

Finansdepartementet uttaler i brev 28. august 2001:

"I samråd med Finansdepartementet vil Skattedirektoratet utarbeide retningslinjer til ligningskontorene om hvordan maksimalgrensen for ligningsakster skal håndheves, herunder blant annet om hvilke krav som skal stilles til dokumentasjon vedrørende husets tekniske verdi eller markedspris.

Det redegjøres nærmere for forskjellige sider ved håndhevelsen av en slik maksimalgrense i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2002. Det vises til omtale i Ot.prp. nr. 1 (2001-2002) Skatte- og avgiftsopplegget 2002 og St.prp. nr. 1 (2001-2002) for Finansdepartementet."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for om Skattedirektoratet har utarbeidet retningslinjer til ligningskontorene om hvordan maksimalgrensen for ligningsakster skal håndheves."

Finansdepartementets svar i brev av 6. mars 2002:

"Skattedirektoratet har i uke 7 i 2002 sendt ut nærmere retningslinjer til ligningsetaten om hvordan maksimalgrensen for ligningsakster skal håndheves. I retningslinjene redegjøres det for de problemstillingene i tilknytning til maksimalgrensen som er drøftet i Ot.prp. nr. 1 (2001-2002), og forskjellige andre spørsmål som maksimalgrensen reiser."

2.3.2.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til Stortingets vedtak av 15. juni 2001 som innebar en instruksjon til landets ligningskontorer om maksimalgrenser for ligningsakst. Flertallet mener det burde ha vært mulig med en raskere oppfølging av Stortingets vedtak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet finner ikke finansdepartementets oppfølging av vedtaket tilfredsstillende. 15. juni 2001 fattet Stortinget et vedtak med et klart pålegg om å instruere ligningskontorene om maksimalgrenser for ligningsakst. Da er det ikke akseptabelt at finansdepartementet etter purring fra disse medlemmer opplyser at Skattedirektoratet sender ut nærmere retningslinjer i uke 7 etter at komiteens puringsbrev ble sendt. Det er heller ikke i samsvar med vedtaket når det problematiseres i alt for stor grad.

2.4 Fiskeridepartementet

2.4.1 Vedtak nr. 233, 15. februar 2001:

"Stortinget ber Regjeringa om at Karmsund hamn og Ålesund hamn vert gitt status som nasjonalhamn."

Fiskeridepartementet uttaler i brev 7. september 2001:

"Regjeringen vil følge dette opp høsten 2001 ved å sende brev til Ålesund kommune og Karmsund havneråd. I brevet vil det fremgå at havnene er utpekt som nasjonalhavner. Nødvendige forskrifter i forbindelse med klassifisering vil bli utarbeidet av departementet i løpet av høsten 2001."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for om de nødvendige forskriftene ble utarbeidet i løpet av 2001."

Fiskeridepartementets svar i brev av 4. mars 2002:

"Fiskeridepartementet har utpekt Karmsund og Ålesund havn til nasjonalhavner og utarbeidet forslag til ny forskrift for Karmsund nasjonalhavn og forslag til endringsforskrift for Ålesund nasjonalhavn. Forskriftsforslagene er nå ute på høring med høringsfrist 1. mai 2002."

2.4.1.1 Komiteens merknader

Komiteen er tilfreds med at vedtaket fra 15. februar 2001 vil kunne bli gjennomført rundt 18 måneder senere, men stiller seg spørrende til om det er nødvendig at det tar så lang tid. Det burde være relativt faste forskrifter for nasjonalhavner og når Stortinget fatter vedtak 15. februar 2001 burde det være mulig å gjennomføre vedtaket innen 6 måneder. Når forslag til forskrifter skulle være ferdig høsten 2001 er komiteen nå usikker på hvorfor høringsfristen settes til 1. mai 2002.

2.5 Forsvarsdepartementet

2.5.1 Vedtak nr. 613, 13. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen nedsette en egen arbeidsgruppe som skal utrede det vernepliktige og utskrevne befalets oppgaver og funksjoner i det fremtidige forsvaret."

Forsvarsdepartementet uttaler i brev 16. august 2001:

"Omlaggingen av Forsvaret vil medføre konsekvenser for det vernepliktige og utskrevne befalets oppgaver og funksjoner i det nye forsvaret. Det vernepliktige og utskrevne befalet er både som gruppe og enkeltindivider en betydelig ressurs, og spiller en sentral rolle som målbærere av Forsvarets betydning i samfunnet. De vil også i fremtiden være en viktig ressurs for Forsvaret, og må derfor utnyttes optimalt tilpasset Forsvarets behov.

Forsvarsdepartementet vil høsten 2001 nedsette en arbeidsgruppe med deltakelse fra Forsvarets overkommando, Norges Reserveoffiserers Forbund (NROF), befalsorganisasjonene i Forsvaret og representasjon fra

de toneangivende arbeidsgiverorganisasjonene. Arbeidsgruppen skal utrede mulige oppgaver og funksjoner for vernepliktige og utskrevet befalet i lys av endringene i Forsvaret.

Et hovedspørsmål er hvordan Forsvaret og samfunnet mest hensiktsmessig kan nyttiggjøre seg den kompetanse vernepliktige og utskrevne befalet besitter. Et sentralt spørsmål er hvilke oppgaver og funksjoner, både nasjonalt og internasjonalt, som ligger best til rette for å bli ivaretatt med konkrete forslag til tiltak for utdannelse og anvendelse av denne gruppen befalet.

I lys av endringene i Forsvaret bør det videre vurderes hvilke tiltak som er nødvendige for at vernepliktige og utskrevet befalet opprettholder et tilstrekkelig motivasjons- og kompetansenivå. Dette vil innbefatte tilfredsstillende metoder for å vedlikeholde og utvikle sin militære kompetanse for å fylle stillinger i krigsstrukturen, og i avdelinger som gjør internasjonal tjeneste.

Regjeringen vil orientere Stortinget om resultatet av utredningen senest i forbindelse med behandlingen av departementets budsjettforslag for 2004."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om å få en redegjørelse for utvalgets mandat og sammensetningen av arbeidsgruppen."

Forsvarsdepartementets svar i brev av 1. mars 2002:

"Arbeidsgruppen var forutsatt nedsatt høsten 2001. Etableringen er noe forsinket, men det tas sikte på å nedsette gruppen om kort tid. Foruten eget departement, tas det sikte på at Utenriksdepartementet, Justisdepartementet, Forsvarets overkommando, Norske Reserveoffiserers Forbund, befalsorganisasjonene, arbeidsgiversammenslutningen NHO og KS samt Heimevernet deltar i arbeidet.

Arbeidsgruppens mandat fokuserer på mulige oppgaver og funksjoner for vernepliktige og utskrevet befalet i lys av Forsvarets nye styrkestruktur og innretning. Videre vil arbeidsgruppen se på eventuelle nye anvendelsesområder for reservebefalets kompetanse som følge av økende norsk internasjonalt engasjement, og nye oppgaver innenfor Totalforsvaret og i forhold til de utfordringer Sårbarhetsutvalget har skissert. Arbeidsgruppen skal komme med konkrete forslag til nødvendige tiltak og tilstrekkelige metoder for å videreutvikle personellens kompetanse og opprettholde en høy motivasjon for å fylle stillinger i Forsvarets styrkestruktur nasjonalt og internasjonalt innenfor Totalforsvaret, og på andre innsatsområder hvor en militær bakgrunn er en forutsetning eller av stor betydning.

Forsvarsdepartementet legger opp til at Stortinget orienteres om resultatet av utredningen senest i forbindelse med budsjettforslaget for 2004."

2.5.1.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, konstaterer at Forsvarsdepartementet i St.prp. nr. 55 (2001-2002) Gjennomføringsproposisjonen informerte om at arbeidsgruppen nå er nedsatt. Flertallet forutsetter at dette er tidsnok til å kunne gi Stortinget tilbakemelding i budsjettforslaget for 2004, slik Forsvarsdepartementet har varslet i brev av 16. august 2001 og 1. mars 2002.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at Forsvarsdepartementet mangler den nødvendige respekt for vedtak fattet av Stortinget og for informasjon gitt til Stortinget i denne saken. Vedtaket med en relativ enkel instruks er fortsatt etter 8 måneder ikke gjennomført og det på tross av at Forsvarsdepartementet selv i brev av 16. august 2001 opplyste at arbeidsgruppen ville bli nedsatt høsten 2001. På bakgrunn av at disse medlemmer er kjent med at Forsvarsdepartementet på eget initiativ nedsatte i alt 5 arbeidsgrupper med omfattende mandat til å vurdere gjennomføringen av ny forsvarsstruktur i desember 2001 som var ferdig med sitt arbeid i januar 2002 stiller disse medlemmer seg helt uforstående til det som departementet har utvist når det gjelder gjennomføringen av et vedtak i Stortinget og særlig når det basert på brevene fra Forsvarsdepartementet av 16. august 2001 og 1. mars 2002 tyder på at intet er skjedd i perioden august til februar. Disse medlemmer forutsetter at arbeidsgruppens sammensetning og mandat kan oversendes disse medlemmer umiddelbart som bevis på at Stortingets vedtak blir gjennomført og ikke sabotert bort.

2.5.2 Vedtak nr. 618, 13. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme forslag om statushevende tiltak for vernepliktige."

Forsvarsdepartementet uttaler i brev 17. august 2001:

"Forsvarsdepartementet vil høsten 2001 nedsette en arbeidsgruppe med deltakelse fra departementet, Forsvarets overkommando, avdeling som driver soldatopplæring, Landsutvalget for tillitsvalgte i Forsvaret og fra befalsorganisasjonene. Utvalget vil få som mandat å utrede og fremme konkrete forslag om statushevende tiltak for militære vernepliktige, med presisering av at fokus primært skal rettes mot kvalitet og innhold av førstegangstjenesten.

Innstilling antas å kunne foreligge våren 2002.

Regjeringen vil orientere Stortinget om resultatet av utredningen på egnet måte."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for utvalgets mandat og sammensetning."

Forsvarsdepartementets svar i brev av 1. mars 2002:

"Forsvarsdepartementet har som en oppfølging av vedtaket, oppnevnt en arbeidsgruppe med representanter for, foruten eget departement, Forsvarets overkommando, en utvalgt avdeling som driver soldatopplæring, befalsorganisasjonene, tjenestemannsorganisasjonene og for Landsutvalget for tillitsvalgte i Forsvaret. Arbeidsgruppen har fått som mandat å utrede og fremme forslag om statushevende tiltak for militære vernepliktige. Fokus skal primært rettes mot kvalitet og innhold i førstegangstjenesten. Kvaliteten på den militære utdanning og nytten den enkelte vil ha av sin tjeneste i sitt sivile yrke, forutsettes generelt å være en vesentlig faktor for sosial status.

Av mandatet fremgår det videre at økonomiske og sosial goder under militærtjenesten må gi en rimelig kompensasjon for de byrder og krav vernepliktsordningen pålegger den enkelte. Foruten Forsvaret bør sivilsamfunnet i større grad bidra når det gjelder kompensasjon for den merbelastning disse får i forhold til dem som fritas.

Forsvarsdepartementet tar sikte på at resultatet av denne utredningen kan legges frem for Stortinget i løpet av vårsesjonen 2002."

2.5.2.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til pressemelding av 16. april 2002 fra Forsvarsdepartementet som informerer om at arbeidsgruppens arbeid er avsluttet og offentliggjort. Flertallet regner med at eventuelle forslag legges frem for Stortinget i forbindelse med de årlige budsjettforslag, eller på annen egnet måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at komiteen i brev av 30. januar 2002 ba om sammensetning og mandat, men har ikke mottatt dette. En arbeidsgruppes sammensetning består av navn og tittel på gruppens medlemmer samt opplysninger om hvem medlemmene representerer. Et mandat består av et oppdragsskriv til gruppen som skisserer og utdyper arbeidsgruppens oppgaver. Når komiteen ber om dette venter ikke disse medlemmer et brev hvor ingen navn er nevnt og bare deler av arbeidsoppgavene er medtatt.

Disse medlemmer viser til at når vedtaket inneholder en instruks om at Regjeringen skal "utrede og fremme forslag" forventer Stortinget opplysninger om når de nevnte forslag vil bli fremmet for Stortinget. Da er det ikke akseptabelt med en uforpliktende bemerkning i et brev til Stortinget om at "Regjeringen vil orientere Stortinget om resultatet av utredningen på egnet måte". Det er ikke resultatet av utredningen Stortinget har gitt instruks om, men fremleggelse av konkrete forslag til statushevende tiltak som er instruksen.

2.5.3 Vedtak nr. 619, 13. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med forslag av generalinspektørens plass i den nye strukturen."

Forsvarsdepartementet uttaler i brev 28. august 2001:

"Forsvarsdepartementet har utarbeidet et iverksettelsesbrev til forsvarssektorens etater, angjeldende omstillingen av Forsvaret i perioden 2002-2005 (Iverksettelsesbrevet av 22. juni 2001 Omleggingen av Forsvaret i perioden 2002-2005). Endring i Forsvarets strategiske ledelse er en viktig organisasjons- og strukturendring som beskrives her. Forsvarets overkommando skal legges ned, og Forsvarsstaben skal opprettes og samlokaliseres med Forsvarsdepartementet snarest mulig og senest innen 31. desember 2004. På grunnlag av ovennevnte har Forsvarsdepartementet igangsatt en felles utredningsprosess sammen med

Forsvarets overkommando om samlokalisert strategisk ledelse. Generalinspektørens plass i den nye strukturen inngår i utredningen. Utredningene skal foreligge senest 31. desember 2001. Regjeringen vil komme tilbake til saken i henhold til Stortingets ønske innen 1. mars 2002."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse om de utredningene som nevnes i departementets svar nå er ferdige?"

Forsvarsdepartementets svar i brev av 1. mars 2002:

"Regjeringen vil fremme en anbefaling om generalinspektørens plass i den nye strukturen i Gjennomføringsproposisjonen, som planlegges fremlagt i første halvdel av april 2002."

2.5.3.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at vedtaket er fulgt opp i Forsvarsdepartementets Gjennomføringsproposisjon og sier seg tilfreds med dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet aksepterer at vedtaket vil bli fulgt opp i gjennomføringsproposisjonen, men konstaterer at tidsfristen Forsvarsdepartementet selv satte i sitt brev av 28. august 2001 om innen 1. mars 2002 ikke var til å stole på.

2.6 Kommunal- og regionaldepartementet

2.6.1 Vedtak nr. 727, 15. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en gjennomgang av erfaringene med tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms og samtidig vurdere omlegginger og mulige utvidelser."

Kommunal- og regionaldepartementet uttaler i brev 10. september 2001:

"Som kommunalministeren varslet i St.meld. nr. 34 (2000-2001) skal det gjennomføres en evaluering/strategisk analyse av tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms. Kommunal- og regionaldepartementet vurderer p.t. innkomne tilbud på oppdraget. Arbeidet vil starte høsten 2001."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om å få en redegjørelse for hvor langt arbeidet med denne saken er kommet og hvorledes arbeidet er organisert."

Kommunal- og regionaldepartementets svar i brev av 7. mars 2002:

"Kommunal- og regionalministeren varslet i St.meld. nr. 34 (2000-2001) at det ville bli satt i gang en strategisk analyse av tiltakssonen for Finnmark og Nord-Troms. Oppdraget er gitt til Møreforskning v/

Arild Hervik. Det er opprettet en referansegruppe med representanter fra de to berørte fylkeskommuner, en forsker fra Finnmark samt FIN og KR.D. Sluttrapporten skal etter planen foreligge i august 2002."

2.6.1.1 Komiteens merknader

Komiteen er forundret over at det i brev fra departementet av 10. september 2001 henvises til en uttalelse fra statsråden om en evaluering og strategisk analyse og ikke den "gjennomgang av erfaringene" som Stortinget påla Regjeringen å gjennomføre for deretter å vurdere omlegginger og mulige utvidelser. Selv etter purring er det ikke opplyst fra departementet hvorledes Regjeringen vil behandle saken og når Regjeringens vurderinger er planlagt presentert for Stortinget.

2.6.2 Vedtak nr. 735, 15. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram en opptrappingsplan med statlig finansiering for bygging av billige utleieboliger, studentboliger og lavinnskuddsboliger for førstegangsetablerere i statsbudsjettet for 2002."

Kommunal- og regionaldepartementet uttaler i brev 10. september 2001:

"Regjeringen viser til at det i statsbudsjettet for 2001 er en markant satsing på utleieboliger og andre boligløsninger for unge og vanskeligstilte. Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2002 følge opp denne satsingen. Boligtiltak må imidlertid ses i sammenheng og kommunene må i tråd med rollefordelingen i boligpolitikken og det kommunale selvstyret, selv få velge de lokale løsningene på etableringsproblemene i sin kommune. Regjeringen vil derfor ikke tilrå en særskilt opptrappingsplan for flere utleieboliger og lavinnskuddsboliger. Når det gjelder studentboliger vises det til Handlingsplanen for flere studentboliger som Regjeringen har lagt fram."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen vil i denne saken påpeke at Stortingets vedtak i sakens anledning var rimelig klart. Komiteen ber derfor om en nærmere redegjørelse for hvorfor Regjeringen ikke har tenkt til å iverksette Stortingets vedtak?"

Kommunal- og regionaldepartementets svar i brev av 7. mars 2002:

"Jeg vil innledningsvis påpeke at St.meld. nr. 4 (2001-2002) ble lagt fram av regjeringen Stoltenberg. Jeg deler imidlertid det syn at det vil være lite hensiktsmessig med statlige planer for løse de ulike lokale etableringsproblemene på boligmarkedet. Det er videre regjeringens og min holdning at en evt. økt satsing påbygging av utleieboliger bør sees i en helhetlig sammenheng, både budsjettmessig og boligpolitisk.

Jeg vil imidlertid understreke at regjeringen er opp-tatt av de som er aller vanskeligst stilt i samfunnet vårt. I regjeringens tiltredelseserklæring heter det: "Også i Norge har avstanden mellom de rikeste og de fattigste økt det siste tiåret. Regjeringen vil legge frem en tiltaksplan med målrettede tiltak for å hjelpe mennesker ut av fattigdom. Tiltakene vil omfatte både økonomi, bolig og stimulanse til arbeid framfor passiv motta-

kelse av stønader. Det er ikke minst viktig å bedre levekårene for fattige barnefamilier." Etter min oppfatning vil en slik tiltaksplan være en konkret og rask oppfølging av viktige sider ved vedtak nr. 735 av 15. juni 2001.

Nåværende regjering ønsker å målrette boligpolitikken mest mulig. Jeg viser til at regjeringen i statsbudsjettet for 2002 økte tilsagnsrammen for boligtilskudd (kap 581 post 75) med 16 mill kr fra foregående år (til 646 mill kr). Jeg har i årets tildelingsbrev til Husbanken lagt til grunn at Husbankens finansiering av utleieboliger skal videreføres som i 2001. Husbanken ga tilsagn om boligtilskudd til 1 047 utleieboliger i 2001, noe som var en økning på over 15 % fra 2000 (901 utleieboliger). I 2002 skal boligtiltak for bostedsløse og andre særlig vanskeligstilte ha høyeste prioritet innenfor ordningen. Det vil derfor fortsatt være et sterkt fokus på utleieboliger for vanskeligstilte husstander, fordi dette ofte er en egnet løsning når kommuner og frivillige organisasjoner skal finne boligløsninger for disse gruppene.

Regjeringen ønsker også å få fart på boligbyggingen i pressområdene. Over tid kan bare et økt tilbud av boliger redusere det store etterspørselspresset som vi opplever særlig i Oslo-området. Lavere byggekostnader har fått høy prioritet. Plan- og bygningsloven skal revideres med sikte på å forenkle lover og forskrifter, effektivisere organisering av prosesser og ressursbruket i offentlig sektor, slik at utbygger og boligkjøper ikke påføres unødige kostnader. Det skal også settes ned et eget lovutvalg som skal ha som mål å gjøre en gjennomgående revisjon av loven.

Et eget offentlig utvalg, Boligutvalget, leverte sin rapport den 15. februar 2002. Denne skal nå sendes ut på høring. Rapporten fra boligutvalget og høringsuttalelsene vil danne grunnlag for en stortingsmelding om boligpolitikken som skal legges fram i løpet av stortingsperioden. Her vil regjeringen ha en helhetlig drøfting av boligpolitikken og en vurdering av leiesektoren vil være et sentralt element i denne meldingen."

2.6.2.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til Regjeringens brev av 7. mars 2002 og legger til grunn at Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om boligpolitikken basert på Boligutvalgets innstilling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer med stor forbauselse at regjeringen Stoltenberg i St.meld. nr. 4 (2001-2002) om oppfølging av stortingsvedtak 735 kun argumenterer imot vedtaket og gir ingen opplysning om hvorledes det skal gjennomføres eller viser noen intensjon eller vilje til å gjennomføre det. Disse medlemmer vil i denne sammenheng påpeke det elementære i det parlamentariske styringssystem om at dersom det fremmes et forslag til vedtak i Stortinget som Regjeringen ikke vil gjennomføre, så bør Regjeringen varsle dette i løpet av stortingsdebatten.

Disse medlemmer konstaterer også at Regjeringen i sitt svar i brev av 7. mars 2002 heller ikke viser noen intensjon om å følge opp stortingsvedtaket, men i

stedet argumenterer mot vedtaket, delvis ved omtale bekjempelse av fattigdom som i beste fall er lite berørt av vedtaket.

Den vedtatte instruks til Regjeringen om å legge frem en opptrappingsplan med statlig finansiering for bygging av billige utleieboliger, studentboliger og lavinnskuddsboliger for førstegangsetablerere i statsbudsjetter for 2002 var meget enkel og klar. Når regjeringen Stoltenberg ikke fulgte opp forslaget burde den i alle fall foreslått et konkret romertallsvedtak om å oppheve vedtak 735.

Disse medlemmer konstaterer at den totalt manglende oppfølging av og mangel på vilje til å følge opp vedtak 735 viser behovet for å forbedre systemet for Stortingets kontroll med Regjeringens oppfølging av stortingsvedtak og for at Regjeringen på en langt mer aktiv og respektfull måte i tråd med det parlamentariske styringssystem gjennomfører vedtak i Stortinget på en rask og effektiv måte, eller varsler før vedtaket fattes at den ikke vil det.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn foreslå at den årlige stortingsmelding om Regjeringens gjennomføring av stortingsvedtak omdannes til halvårslige meldinger, at meldingen omorganiseres slik at gjennomføringsopplysningene inndeles basert på hvilke stortingskomité som har ansvaret for saksområdet og at gjennomføringsopplysningene gis et felles og standard opplegg. Disse medlemmer vil be statsministerens kontor vurdere et slikt fast opplegg og vil for sin del antyde at gjennomføringsopplysningene bør inneholde en orientering om hvorledes Regjeringens arbeid med gjennomføringen er organisert, når og av hvem slik organisering ble fastsatt, en tidsplan for gjennomføringen, konsekvenser av gjennomføringen og mulige budsjettmessige eller organisatoriske konsekvenser gjennomføringen vil medføre. Når vedtakene eksplisitt instruerer Regjeringen om å fremme forslag til Stortinget bør det angis en tid og i hvilken form (lovvedtak, fullmaktsvedtak, bevilgningsvedtak eller annet) Regjeringen legger opp til.

Når det gjelder vedtak 735 som det er klart at Regjeringen ikke vil følge opp, vil disse medlemmer gjøre det begge regjeringer burde gjort, nemlig å fremme følgende forslag:

"Stortingsvedtak nr. 736 av 15. juni 2001 - oppheves."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti forventer at Regjeringen i tillegg til å komme med en egen stortingsmelding også følger opp dette med en opptrappingsplan i Statsbudsjettet for 2003 i tråd med Stortingets vedtak.

2.7 Miljødepartementet

2.7.1 Vedtak nr. 6, 12. oktober 2000:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelse av Norsk kulturminnefond i en egen proposisjon høsten 2000."

Miljøverndepartementet uttaler i brev 31. august 2001:

"Stortingets anmodning om dette vil bli besvart i forbindelse med Regjeringens budsjettforslag for 2002.

Det vises for øvrig til omtale i St.meld. nr. 4 (2000-2001) Om anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 1999-2000 under vedtak 207, 21. desember 1999."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen vil bemerke at Stortinget i denne saken, 12. Oktober 2000 fattet et vedtak om å opprette Norsk Kulturminnefond i en egen melding. Høsten 2001 hadde regjeringen fortsatt ikke foretatt seg noe i saken, og så vidt komiteen kjenner til har regjeringen fortsatt ikke kommet til stortinget med en sak om dette ennå. Hvorfor har regjeringen fortsatt ikke oppfylt Stortingets vedtak?"

Miljøverndepartementets svar i brev av 6. mars 2002:

"Som en foreløpig oppfølging av Stortingets vedtak om å opprette et kulturminnefond foreslo Regjeringen Stoltenberg i budsjettforslaget for 2002 å etablere tilskuddsordning på 10 mill. kroner på kap. 1429, post 70 Tilskudd til samarbeidsprosjekt mellom offentlig og privat sektor innenfor kulturminnefeltet Tilskuddsordningen ble foreslått etablert som en midlertidig ordning over 3 år. Formålet var å teste ut hvor mye frivillige midler en slik ordning kunne utløse i et samarbeid mellom offentlig og privat sektor. Regjeringen Stoltenberg varslet at den ville komme tilbake med forslag vedrørende fond.

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2001-2002) for budsjettterminen 2002 uttalte Regjeringen Bondevik II at den ville legge fram forslag om et kulturminnefond og foreslo derfor at ovennevnte tilskuddsordning ble sløyfet.

Regjeringen har fulgt dette opp og arbeider med et forslag til et kulturminnefond som vil bli lagt fram for Stortinget senest i forbindelse med budsjettet for 2003."

2.7.1.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til at Regjeringen varsler at det vil bli lagt fram et forslag til opprettelse av et kulturminnefond høsten 2002 i forbindelse med budsjettet for 2003 og sier seg tilfreds med at Stortingets vedtak ved dette kan bli gjennomført.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at det klare, konkrete og enkle vedtak av 12. oktober 2000 overhodet ikke er fulgt opp av Regjeringen. Instruksen til Regjeringen fra Stortinget var at det skulle fremmes en proposisjon høsten 2000 om opprettelse av Norsk kulturminnefond, men den første reaksjon var i et brev nesten ett år etter, den 31. august 2001 om at man ville besvare vedtaket i forbindelse med budsjettforslaget for 2002, altså et år senere enn det Stortinget hadde vedtatt. Denne saken tyder også på at Regjeringen svever i den misforståelse

at et vedtak i Stortinget er et fromt ønske som Regjeringen kan gjøre som den vil med. Disse medlemmer vil derfor understreke at når Stortinget gjennom votering vedtar en anmodning til Regjeringen så er dette en instruks som ikke skal besvares, kommenteres, utredes eller vurderes, men gjennomføres i henhold til vedtakets ordlyd over eventuelle forarbeider i merknader i en innstilling. Diskusjonen og debatten er over når vedtaket er fattet, da gjenstår gjennomføringen og intet annet.

Enda verre blir det når man leser Regjeringen Bondeviks brev 6. mars 2002 som er et svar på disse medlemmers klare brev av 30. januar 2002 hvor det nevnes at Regjeringen vil legge fram et forslag om et fond i forbindelse med budsjettet for 2003, altså tre år senere enn Stortingets vedtak. Disse medlemmer vil be Regjeringen fremme forslag om opprettelse av et Norsk kulturminnefond i inneværende vårsesjon. Det sommel og den trenering som har vært utvist i denne sak fra to regjeringer er fullstendig uakseptabelt.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti registrerer at Regjeringen varsler at det vil bli lagt fram et forslag til opprettelse av et kulturminnefond høsten 2002 i forbindelse med budsjettet for 2003. Dette vil i så fall være to år senere enn det Stortinget vil be Regjeringen om, samtidig som det etter disse medlemmers syn allerede har tatt uforholdsmessig lang tid å iverksette Stortingets vedtak. På bakgrunn av dette vil disse medlemmer be Regjeringen fremme forslag om opprettelse av et Norsk kulturminnefond i inneværende vårsesjon.

2.7.2 Vedtak nr. 200, 30. januar 2001:

"Stortinget ber Regjeringen utvikle et forsøksprosjekt med forebyggende og forskningsbasert arbeid i rovdrytsatte områder, basert blant annet på erfaringene fra tilsvarende problemområder i andre land."

Miljøverndepartementet uttaler i brev 31. august 2001:

"Regjeringen tar sikte på å utvikle et forsøksprosjekt i rovdrytsatte områder med sikte på å redusere dagens konflikter. Prosjektet skal legge vekt på forebyggende tiltak, og basere seg på ny kunnskap og erfaringer fra andre land. Det legges opp til at prosjektet kan bidra med nyttig erfaringsmateriale til arbeidet med ny stortingsmelding om rovviltpolitikken."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om å få en redegjørelse om prosjektet er iverksatt, hvor langt det er kommet og hvilken tidsramme som er satt for arbeidet, samt hvorledes det er organisert."

Miljøverndepartementets svar i brev av 6. mars 2002:

"Med bakgrunn i Stortingets anmodning har Direktoratet for naturforvaltning (DN) på oppdrag fra Miljø-

verndepartementet utarbeidet et prosjektforslag, som nå er under oppfølging i miljøforvaltningen. Prosjektet bygger på en internasjonal kunnskapsoversikt som ble utarbeidet i forbindelse med forrige rovviltmelding (St.meld. nr. 35 (1996-97), samt erfaringer som er høstet med seinere prosjekter i Norge. Det ble i 2001 satt i gang et mindre samarbeidsprosjekt mellom NTNU og Planteforsk for å utarbeide en manual for bruk av vokterhunder basert på erfaringer fra andre land. De erfaringene som er høstet med styrt beitebruk med gjeter- og vokterhunder i Norge viser at dette tiltaket kan gi en klar nedgang i tapene, men at forsøkene slik de har vært prøvd ut så langt, har medført høye kostnader og noe reduserte slaktervekter på lam. Det er imidlertid påpekt klare muligheter for å motvirke disse problemene gjennom endring av måten tiltakene gjennomføres på.

For kommende beitesesong tas det sikte på å videreutvikle arbeidet med effektivt forebyggende og forskningsbasert arbeid i rovdyrutsatte områder, basert på erfaringer fra tilsvarende problemområder i andre land. Med forbehold om tilgjengelig finansiering og etablering av et tilstrekkelig godt samarbeid om lokale prosjekter, tas det sikte på å integrere ulike forebyggende tiltak som bruk av gjerder og hunder i større skala i ett eller flere rovviltutsatte områder med sikte på å få fram erfaringer i forbindelse med arbeidet med en ny stortingsmelding om rovvilt. Erfaringene så langt har vist at det krever mye forarbeid for å oppnå lokal enighet om den praktiske gjennomføring, rettighetsspørsmål, eventuelle konflikter med andre interesser etc. Blant de prosjekter som kan være aktuelle for en videreføring og videreutvikling i tråd med vedtak 200, vil vi nevne følgende:

Prosjekter knyttet til områder som har hatt familiegrupper av ulv

Spekedalsprosjektet

Innebærer flytting av ca. 2000 sau til nytt beiteområde, der intensivt tilsyn nyttes for å holde dyrene samlet innenfor tilflyttingsområdet. Rapporteres årlig fra utførende kommune (Rendalen).

Tilbakeføringsprosjekt Stor-Elvdal og Rendalen

Besetninger i Atndalsgruppas leveområde var på innmarksbeite i beitesesongen 2000. Dyra ble tilbakeført til ordinært utmarksbeite i 2001. Besetningene i Koppanggruppas leveområde vil bli tilbakeført i løpet av 2002 og 2003, slik at det opparbeides kunnskap om denne type driftsmessige endringer på besetninger som i kortere eller lengre tid ikke har utnyttet utmarksbeitet.

Kveberg-prosjektet

Innebærer bruk av innmarksbeite som permanent løsning, der beiteskifter og gjerdetiltak/produksjon vurderes fortløpende.

Prosjekter knyttet til områder med bjørn

Hågensen-prosjektet

Innebærer aktiv bruk av vokter- og gjeterhunder i et område med betydelige bjørneskader. Tidligere gjennomført som et FoU-prosjekt. Videreføres nå av brukerne selv med finansiering fra DN og LD.

Neset-prosjektet

Innebærer bruk av rovdyrsikre gjerder i utmark for 3 enkeltbesetninger i Lierne. Tiltaket innebærer også at besetningene er redusert i antall, og at den reduserte produksjon kompenseres av DN. Brukerne forventes å inngå i et større gjerdeprosjekt i Lierne så snart dette er etablert (se nedenfor).

Lierne-prosjektet

Innebærer oppsetting av et større rovviltsikkert gjerde i Lierne, for å håndtere store deler av den gjenværende sauen i kommunen. Prosjektet er imidlertid enda ikke iverksatt i påvente av avklaringer rundt eendomsforhold og beitebruk/beiterettigheter.

Prosjekter knyttet til områder med jerv

Dovre/Lesja-prosjektet

Innebærer kombinert bruk av lokal myndighet til iverksetting av felling (betinget fellingstillatelse), og økonomiske virkemidler til å gjennomføre forebyggende tiltak. Prosjektet tar blant annet sikte på å teste ut stor-skala-effekter av tidlig nedsanking.

Andre prosjekter med bruk av vokterhund

Prosjektene innebærer utprøving av vokterhunder som ordinært tiltak i saueholdet. Manual er under utarbeidelse for slik bruk, og praktiske forsøk pågår fortløpende.

Generelt sett er det for disse prosjektene en sterk grad av offentlig finansiering og enten aktiv deltakelse av FoU-institusjoner eller tilrettelegging for evaluering av slike. Prosjektene følges opp av DN eller fylkesmennene."

2.7.2.1 Komiteens merknader

Komiteen finner det siste svaret i brev av 6. mars 2002 tilfredsstillende, men finner at gjennomføringen av Stortingets vedtak har tatt mye tid.

2.7.3 Vedtak nr. 488, 7. juni 2001

"Stortinget ber Regjeringen om å utrede ulike modeller og legge frem forslag om etablering av et opprydningsfond i samarbeid mellom myndighetene og næringslivet. Fondet skal benyttes til å rydde opp i gamle miljøsynder/fjerne miljøgifter fra naturen."

Miljøverndepartementet uttaler i brev 31. august 2001:

"Arbeidet med forurenset grunn og forurensete sedimenter forårsaket av tidligere tiders virksomhet er høyt prioritert av Regjeringen. Arbeidet med forurensete sedimenter byr på store juridiske, teknologiske, og ressursmessige utfordringer, og Regjeringen ser det derfor som viktig å utforme en helhetlig strategi for det videre arbeidet på dette området. Regjeringen vil komme tilbake i budsjettet for 2002 angående videre satsing på området. Det vil være aktuelt å ta i bruk en rekke virkemidler og Regjeringen vil snarlig komme tilbake til Stortinget med en bred presentasjon av problemstillingen. I denne sammenheng vil Regjeringen også vurdere nærmere spørsmålet om et mulig fond for å rydde opp i tidligere tiders miljøsynder."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for hvordan dette vedtaket er gjennomført og hvilke ulike modeller som er utredet, samt hvorledes regjeringen kom tilbake i budsjettet for 2002 med denne saken."

Miljøverndepartementets svar i brev av 6. mars 2002:

Miljøverndepartementet viser innledningsvis i sitt brev til sitt svar i brev av 31. august 2001, se over, og uttaler videre:

"Regjeringen vil presentere en slik helhetlig strategi, herunder omtale av ulike finansieringsordninger, for oppryddingen av forurensede sedimenter for Stortinget i Stortingsmeldingen om et rent og rikt hav som er planlagt fremmet i mars 2002.

Regjeringen viser videre til at et eventuelt fond vil kreve nærmere utredning og at det derfor ikke ble gjort noen vedtak om tilskudd til opprettelse av et fond som skal benyttes til å rydde opp i gamle miljøsynder/fjerne miljøgifter fra naturen i forbindelse med budsjettet for 2002. Det vises for øvrig til at post 39 Oppryddingstiltak, over Miljøverndepartementets budsjett, ble økt med 12 millioner kroner i budsjettet for 2002."

2.7.3.1 Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at Regjeringen heller ikke her har forstått at debatten om det skal opprettes et oppryddingsfond er avsluttet med Stortingets vedtak som pålegger Regjeringen å fremme forslag om et slikt fond. Dette fremgår av brev fra regjeringen Stoltenberg av 31. august 2001 hvor det heter:

"I denne sammenheng vil Regjeringen også vurdere nærmere spørsmålet om et mulig fond for å rydde opp i tidligere tiders miljøsynder."

Det faktiske forhold er at avgjørelsen om å opprette et fond ble tatt av Stortinget i vedtak nr. 488, 7. juni 2001, idet Regjeringen skulle utrede ulike modeller for et slikt fond og deretter fremme et konkret forslag til Stortinget om opprettelsen.

2.8 Nærings- og handelsdepartementet

2.8.1 Vedtak nr. 716, 15. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen om å legge spørsmålet om endringer av mandat, vedtekter og sekretariatsfunksjon for Teknologirådet frem som egen sak."

Nærings- og handelsdepartementet uttaler i brev 6. august 2001:

"Regjeringen vil fremme saken som egen melding til Stortinget. Det tas sikte på at meldingen skal kunne fremmes i løpet av høstsesjonen 2001."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for hvorfor meldingen ennå ikke er fremlagt for Stortinget."

Nærings- og handelsdepartementets svar i brev av 14. mars 2002:

"Når det gjelder vedtak nr. 716 av 15. juni 2001 om Teknologirådet, kan departementet meddele at St.meld. nr. 10 (2001-2002) Teknologirådet ble fremmet i statsråd den 8. ds."

2.8.1.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, er tilfreds med at vedtaket nå er fulgt opp i St.meld. nr. 10 (2001-2002) som ble godkjent i statsråd 8. mars 2002.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at Regjeringen mener at vedtaket er fulgt opp i St.meld. nr. 10 (2001-2002) som ble godkjent i statsråd 8. mars 2002 mens det i brev av 6. august 2001 ble opplyst at Regjeringen tok sikte på å fremme meldingen i løpet av høstsesjonen.

2.9 Sosial- og helsedepartementet

2.9.1 Vedtak nr. 156, 14. desember 2000:

"Stortinget ber Regjeringen utrede en modell for utprøving av en landsomfattende kompetansenhet med regionale konsulenter for døvblitte og pårørende og ber om at saken legges fram for Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2002."

Sosial- og helsedepartementet uttaler i brev 11. september 2001:

"Sosial- og helsedepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil i 2002 igangsette et prosjekt med oppfølging av døvblitte/sterkt tunghørtblitte i 2 - 3 år. Prosjektet vil i utprøvningsperioden være forankret i statlig spesialpedagogisk støtte-system."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for hvor langt arbeidet med prosjektet er kommet."

Sosialdepartementets svar i brev av 4. mars 2002:

"En interdepartemental arbeidsgruppe har utarbeidet en prosjektbeskrivelse, som ble avlevert 1. februar 2002, for opprettelse av "Kompetansenettverk for døvblitte/sterkt tunghørtblitte og deres pårørende".

Sosialdepartementet, Helsedepartementet, Undervisnings- og forskningsdepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet samarbeider om prosjektet. Prosjektet er forankret i Statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped). Målet for prosjektet er å etablere et helhetlig og tverrfaglig rehabiliteringstilbud som omfatter tiltak innen helse, sosial, trygd, opplæring og arbeidsmarked. Hovedområdene skal være psykososial rehabilitering, yrkesmessig rehabilitering og kommunikasjonsopplæring.

Ifølge prosjektbeskrivelsens framdriftsplan tas det sikte på oppstart i mars 2002. Tidsrammen for prosjektet er 2002-2004."

2.9.1.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, finner det tilfredsstillende at arbeidet nå synes å være kommet i gang.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet finner at arbeidet nå omsider er kommet i gang, men viser til at Stortingets vedtak påla Regjeringen å legge frem saken i forbindelse med budsjettet for 2002.

2.9.2 Vedtak nr. 722, 15. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for en praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden."

Sosial- og helsedepartementet uttaler i brev 27. september 2001:

"Vedtaket kan ikke følges opp administrativt, men krever lovendring. Saken gjelder en klar lovbestemmelse hvor praksis er stadfestet av Høyesterett i 1994 (Lassung-saken). Ellers ble problemstillingen - fenomenet "negativ effekt" - lagt fram for Stortinget av Bondevik-regjeringen i Ot.prp. nr. 30 for 1998-99, jf. Innst. O. nr. 59 (1998-99). Problemstillingen er også omtalt i Langtidsprogrammet 2002-2005 (side 332) og ligger innenfor Pensjonskommissjonens mandat.

Regjeringen vil legge fram saken for Stortinget på nytt i løpet av høsten 2001."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 6. februar 2002:

"Når har Regjeringen tenkt å følge opp Stortingets vedtak i denne saken?"

Sosialdepartementets svar i brev av 4. mars 2002:

"Som vist nedenfor er det to motstridende stortingsvedtak om samme forhold.

Stortingsvedtak av 15. juni 2001 (Vedtak nr. 722)

I forbindelse med stortingsbehandlingen av Revidert nasjonalbudsjett den 15. juni 2001, ble det flertall for et forslag fra Fremskrittspartiet om å be Regjeringen "sørge for en praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden". Flertallet bestod av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og tre representanter fra Senterpartiet.

Saken ble forelagt Regjeringsadvokaten, som i et notat av 28. juni 2001 bl.a. presiserer at statsråden ikke kan foreta seg noe som vil stride mot lov. Det vises til at tolkningen av den aktuelle lovbestemmelsen (samordningsloven § 23. nr. 2) er helt klar, og dessuten stadfestet av Høyesterett.

I St.meld. nr. 4 (2001-2002) uttaler Stoltenberg-regjeringen bl.a. at vedtaket ikke kan følges opp administrativt, men krever lovendring. Videre heter det at Regjeringen vil legge fram saken for Stortinget på nytt i løpet av høsten 2001. Saken ble således ikke ferdigbehandlet av den forrige regjeringen.

Stortingsvedtak av 14. desember 2001

Under budsjettbehandlingen høsten 2001, fremmet Fremskrittspartiet følgende forslag: "Stortinget ber Regjeringen umiddelbart gjennomføre Stortingets vedtak av 15. juni 2001 som sier: "Stortinget ber Regjeringen sørge for en praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden." Medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti uttaler i innstillingen at Pensjonskommissjonen "vurderer de enkelte elementene i dagens pensjonssystem, herunder tjenestepensjonsordningene og negativ

effekt i samordningssystemet i denne sammenheng i forhold til målsettingen i nevnte stortingsvedtak."

Fremskrittspartiets forslag fikk ikke flertall i Stortinget den 14. desember 2001.

På denne bakgrunn tar sosialministeren sikte på å sende ut en hørings sak i mars/april om problemstillingen og mulige løsninger, for deretter å gi en tilbakemelding til Stortinget."

2.9.2.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at den nedsatte Pensjonskommissjonen skal vurdere de enkelte elementene i dagens pensjonssystem, herunder tjenestepensjonsordningene og negativ effekt i samordningssystemet. For øvrig avventer flertallet den varslede hørings sak i mars/april om problemstillingen og mulige løsninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet beklager at Regjeringen ikke har gjennomført Stortingets vedtak, men fortsetter sin kamp mot det stortingsflertallet som sto bak vedtaket. Det virker som om sosialdepartementet kjemper med nebb og klør mot landets nasjonalforsamling og oppkonstruerer problemer som ikke finnes for å sabotere vedtakets gjennomføring.

Det er klart at etter loven slik den er utformet og med det oppfølgende forskriftsverk ikke var noe rettskrav for en pensjonist å unngå å bli rammet av "negativ effekt". Det er slått fast av Høyesterett, men det er ikke det denne saken gjelder. Høyesterett har nemlig ikke behandlet spørsmålet om en forskriftsendring etter lovens § 27 som lyder:

"Departementet gir nærmere forskrifter til gjennomføring av loven. Når særlige grunner taler for det, kan departementet fravike lovens bestemmelser til fordel for enkelte pensjonister eller grupper av pensjonister."

Som så baserer seg på stortingsvedtaket om å endre praksis slik at ingen rammes av "negativ effekt". Når Stortinget fatter et plenumsvedtak om hvorledes en lov skal praktiseres som det åpenbart er åpnet for i loven, er det disse medlemmers oppfatning av at praktiseringen av loven etter vedtaket 27. september 2001 er rettsstridig og det er fullt mulig for pensjonister som rettsstridig er rammet av departementets sabotering av stortingsvedtaket å kreve etterbetaling fra 27. september 2001.

Disse medlemmer stiller seg uforstående til at departementet søker å overprøve Stortinget i denne saken ved å legge et spørsmål frem for regjeringsadvokaten fremfor å utforme en forskrift i henhold til lovens § 27 i tråd med Stortingets vedtak. Slik departementet har oppført seg skulle en tro at noen ville klage på den nye praktiseringen etter stortingsvedtaket og at departementet eventuelt vil få problemer ved å sørge for en lovpraktisering i henhold til vedtak i Stortinget.

I departementets svarbrev til disse medlemmer av 4. mars 2002 søker departementet å føre disse medlemmer bak lyset. Det heter i brevet at:

"Som vist nedenfor er det to motstridende stortingsvedtak om samme forhold.

"Stortingsvedtak av 15. juni 2001 (Vedtak nr. 722)" og slik det fremstår i brevet:

"Stortingsvedtak av 14. desember 2001."

Det såkalte siste "vedtaket" som departementet omtaler det som er imidlertid ikke noe stortingsvedtak i det hele tatt. Det departementet helt feilaktig gjør er å fremstille en forkastelse av et forslag som et positivt vedtak som departementet skal forholde seg til. Dette er den samme feilaktige fremstilling av den reelle situasjon som departementet har argumentert med i selve saken og viser klart at det er mangelfull kompetanse og kunnskap i departementet når det gjelder lovforståelse og lovoppfølging. Det vises i denne forbindelse til professor Kjønstads betenkning om selve saken i en utredning til Norsk Pensjonistforbund.

Slik denne saken har vært behandlet fra ulike statsråders side virker det tydeligere og tydeligere at departementet ikke gjør hva som er mulig for å oppheve virkningen av "negativ effekt". Det vises til brev fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe av 26. februar 2002 og departementets svar av 7. mars 2002 hvor det fremgår at departementet ikke besvarer de stillte spørsmål, men skriver til dels kverulerende svarbrev. I brevet av 7. mars 2002 står det bl.a.:

"I forbindelse med tidligere behandling av fenomenet "negativ effekt", har ulike løsningsalternativer med til dels svært ulike konsekvenser vært fremmet. Det er ikke klart hvilket alternativ stortingsvedtaket gir anvisning til. Det er heller ikke klart om stortingsvedtaket bare skulle gjelde etterlattepensjoner fra tjenestepensjonsordning eller også egenpensjoner til gjenlevende ektefelle"

noe som er meget avslørende idet vedtak 722 lyder slik:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for en praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden"

og da er det selvsagt avklart i Stortingets vedtak.

Disse medlemmer konstaterer at det er ulike statsråder som har besvart ulike brev og arbeidet med saken, men det ser relativt klart ut at statsrådene ikke har satt seg inn i saken, og heller opptrådt som forvaltningens forlengede arm. Det er selvsagt opp til den enkelte statsråd å vise om vedkommende er sjef i departementet eller om statsråden er fornøyd med å bære tittelen statsråd, mens departementet i realiteten styrer seg. I valget mellom å sørge for oppfølging av et stortingsvedtak som kun medfører at ingen personer direkte skal tape på å ha opptjent poeng i folketrygden eller å følge forvaltningens ønsker har altså ulike statsråder lyttet til forvaltningen og unnlatt å følge stortingsvedtak.

Disse medlemmer konstaterer at det som er nødvendig er en "voksen" statsråd som gir en instruks til sitt departement om å utforme en forskrift i henhold til stortingsvedtak 722 som retningsgivende når samordningsloven praktiseres av trygdekontorene.

2.9.3 Vedtak nr. 573, 12. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide særskilte kompetansekrav til frivillige mannskaper som er engasjert i ambulansetjeneste/supplerings-tjeneste f.eks. ved idretts- og kulturarrangementer og ulike redningsaksjoner."

Sosial- og helsedepartementet uttaler i brev 11. september 2001:

"Regjeringen vil i løpet av høsten 2001 vurdere særskilte kompetansekrav til frivillige mannskaper som er engasjert i ambulansetjeneste/supplerings-tjeneste for eksempel ved idretts- og kulturarrangementer. Det tas i denne sammenheng sikte på et samarbeid med relevante faglige institusjoner og private organisasjoner."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en rede-gjørelse for hvordan dette vedtaket er gjennomført."

Helsedepartementets svar i brev av 28. februar 2002:

"Helsetilsynet nedsatte høsten 2001 en arbeids-gruppe for å utrede forhold som er av betydning når man skal vurdere hvilke faglige krav som skal stilles til ambulansetjenesten i fremtiden, herunder krav til de frivillige organisasjonene, som bidro med innspill i prosessen.

Rapporten er nå ferdigstillet og Sosial- og helsedi- rektoratet vil gjennomgå tilrådingene i forbindelse med utarbeidelse av en felles forskrift for prehospita- l akuttmedisin. I forskriften skal det blant annet settes krav til ambulansespersonellens kompetanse, både i ordinær tjeneste og i supplerings-tjeneste."

2.9.3.1 Komiteens merknader

Komiteen konstaterer at ifølge departementets brev er stortingsvedtaket fulgt opp, men det er ikke opplyst når forskriften vil tre i kraft og heller ikke om den har vært på høring eller om den er utarbeidet i sam- arbeid med mulige berørte organisasjoner.

2.9.4 Vedtak nr. 574, 12. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget en økonomi- og tidsplan for styrking av ambulansetje- nesten som bygger på Akuttutvalgets forslag til responstider."

Sosial- og helsedepartementet uttaler i brev 11. sep- tember 2001:

"Regjeringen vil høsten 2001 sette i gang arbeidet med å lage en økonomi- og tidsplan for styrking av ambulansetjenesten som bygger på akuttutvalgets for- slag til responstider."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for hvordan dette vedtaket er gjennomført."

Helsedepartementets svar i brev av 28. februar 2002:

"SINTEF Unimed ble høsten 2001 engasjert for å utrede økonomiske konsekvenser av eventuelle nye krav til responstid for ambulansetjenesten. Rapporten ventes ferdig i april 2002. Helsedepartementet vil legge frem saken for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2003."

2.9.4.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, er fornøyd med og legger til grunn at Stortingets vedtak vil bli fulgt opp i forbindelse med Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2003.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er forbauset over at det har tatt så lang tid som fra juni 2001 til april 2002 å frembringe en oversikt over kostnadene som medfølger hvis en gjennomfører Akuttutvalgets forslag til responstider. Disse medlemmer vil i så måte gi departementet råd om å studere vedtak nr. 574 noe nøyer for å forsikre seg om at det er økonomi- og tidsplan for styrking av ambulansetjenesten som bygger på Akuttutvalgets forslag til responstider, som blir fremlagt i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 og ikke noe helt annet, for eksempel argumentasjon mot å gjennomføre vedtaket.

2.9.5 Vedtak nr. 575, 12. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen gjøre Statens helsetilsyns nivåinndeling for fødselsomsorgen gjeldende for planleggingen og organiseringen av fødselsomsorgen."

Sosial- og helsedepartementet uttaler i brev 27. september 2001:

"Regjeringen vil høsten 2001 starte arbeidet med å gjennomgå Statens helsetilsyns nivåinndeling for fødselsomsorgen med sikte på evt. omforming til forskrift."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for hvordan dette vedtaket er gjennomført."

Helsedepartementets svar i brev av 28. februar 2002:

"SHDs svar høsten 2001:

Regjeringen vil høsten 2001 starte arbeidet med å gjennomgå Statens helsetilsyns nivåinndeling for fødselsomsorgen med sikte på evt. omforming til forskrift. Forskriften vil bli sendt på høring i løpet av våren 2002."

"Departementet har vurdert det som lite hensiktsmessig å forskriftsfeste Helsetilsynets nivåinndeling av fødselsomsorgen, men vil følge opp ved at nivåinn-

delingen gjøres gjeldende gjennom bruk av statens nye eierposisjon i forhold til sykehusene, og veiledning og bistand fra det kommende Nasjonalt råd for fødselsomsorg."

2.9.5.1 Komiteens merknader

Komiteen forutsetter at benyttelse av eierposisjon i forhold til sykehusene og veiledning og bistand fra det kommende Nasjonalt råd for fødselsomsorg vil sikre at Statens helsetilsyns nivåinndeling for fødselsomsorgen blir gjort gjeldende for planleggingen og organiseringen av fødselsomsorgen, slik det heter i stortingsvedtaket.

2.9.6 Vedtak nr. 576, 12. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen opprette et nasjonalt råd for fødselsomsorgen med flerårig funksjonstid som skal bistå i omstillingsprosessen, kvalitetssikring og evaluering av drift i forbindelse med organisering av desentralisert og differensiert fødselsomsorg."

Sosial- og helsedepartementet uttaler i brev 11. september 2001:

"Sosial- og helsedepartementet har startet opp arbeidet med å opprette et nasjonal råd for fødselsomsorg med flerårig funksjonstid, som skal bistå med kvalitetssikring og evaluering av drift i forbindelse med organisering av en desentralisert og differensiert fødselsomsorg."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse om det nasjonale rådet nå er etablert og for hvilken sammensetning dette har."

Helsedepartementets svar i brev av 28. februar 2002:

"SHDs svar høsten 2001:

Regjeringen er i gang med arbeidet med å opprette et nasjonal råd for fødselsomsorg med flerårig funksjonstid, som skal bistå med kvalitetssikring og evaluering av drift i forbindelse med organisering av en desentralisert og differensiert fødselsomsorg. Statens helsetilsyn har kommet med en forslag til aktuelle fagpersoner for et slikt råd, og forslaget er til vurdering i SHD." (en ekstra setning i forhold til St. meld nr. 4)

"Aktuelle medlemmer til nasjonalt råd for fødselsomsorg er kontaktet. Det skal i nær fremtid avholdes møte mellom departementet, direktoratet og den påtenkte leder for å klargjøre rådets arbeidsoppgaver, mål og ressursituasjon. Som følge av omorganiseringen av den sentrale helseforvaltningen legges det opp til at rådets sekretariat tilknyttes Sosial- og helsedirektoratet."

2.9.6.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til departementets svarbrev av 28. februar 2002 og konstaterer at rådets arbeidsoppgaver, mål og ressursituasjon nå er i ferd med å avklares.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til departementets svarbrev av 11. september 2001 og 28. februar 2002 og kan ikke se at det er skjedd mye med saken i tiden mellom de to brev. Disse medlemmer forutsetter derfor at rådets sammensetning og rådets arbeidsoppgaver, mål og ressursituasjon er avklart før debatten om denne innstilling skjer i Stortinget.

2.9.7 Vedtak nr. 577, 12. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til lovfesting av trygderefusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat så vel som offentlig virksomhet."

Sosial- og helsedepartementet uttaler i brev 11. september 2001:

"Regjeringen vil vurdere forslaget i forbindelse med oppfølgingen av Stortingets behandling av St.meld. nr. 43 (1999-2000) om akuttmedisinsk beredskap, jf. Innst. S. nr. 300 (2000-2001)."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for når denne saken tenkes lagt frem for Stortinget."

Helsedepartementets svar i brev av 28. februar 2002:

"Sosial- og helsedirektoratet skal utrede faglige, organisatoriske og andre forutsetninger og implikasjoner av en eventuell lovfesting av trygderefusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat så vel som offentlig virksomhet. Departementet vil legge frem saken for Stortinget når slikt utredningsarbeid er oversendt departementet og er sett i sammenheng med den generelle oppfølgingen av forslagene innenfor fødselsomsorgen."

2.9.7.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, forutsetter at departementet fremmer de nødvendige forslag for Stortinget snarest mulig etter at Sosial- og helsedirektoratets utredningsarbeid er ferdig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet stiller seg uforstående til departementets svar av 11. september 2001 hvor det heter at "Regjeringen vil vurdere forslaget til lovfesting av trygderefusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat så vel som offentlig virksomhet" når det vitterlig dreier seg om et vedtak. Regjeringen er instruert av Stortinget om å fremme et slikt forslag med enten endring i Lov om folketrygd eller på annen måte sørge for et system som gir slik trygderefusjon for utgifter til svangerskapskontroll, altså lik rett til trygderefusjon som gjelder på andre områder.

Når Helsedepartementet også i brev av 28. februar 2002 etter at komiteen purret i brev av 30. januar 2002 svarer at det skal utredes faglige, organisatoriske og andre forutsetninger og implikasjoner av en eventuell lovfesting av trygderefusjon synes det som om departementet ikke har oppfattet at prinsippet er vedtatt, mens det er gjennomføringen departementet skal arbeide med. Disse medlemmer anser departementets manglende oppfølging og forståelse av instruksjonen som uhørt og forutsetter at det fremmes forslag om gjennomføring av vedtaket før vårsesjonen er over.

2.10 Utdannings- og forskningsdepartementet

2.10.1 Vedtak nr. 312, 29. mars 2001:

"Stortinget ber Regjeringa leggje fram forslag til lov om fagskuleutdanning, som også inkluderer lovreglar om teknisk fagskule. Lova må ha eit perspektiv som sikrar stabile og gode arbeidsvilkår til yrkesretta utdanningar og utdanningar retta mot andre samfunnsbehov etter vidaregåande opplæring."

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet uttaler i brev 31. august 2001:

"Departementet tek sikte på å leggje fram for Stortinget ein proposisjon med forslag til ny lov om fagskuleutdanning våren 2002."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse for når denne saken planlegges oversendt Stortinget."

Utdannings- og forskningsdepartementets svar i brev av 27. februar 2002:

"Departementet tar sikte på å legge frem en proposisjon for Stortinget med forslag til lov om fagskoleutdanning i løpet av høstsesjonen 2002."

2.10.1.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, konstaterer at departementet nå varsler at de ikke er i stand til å fremme forslag om lov om fagskoleutdanning innen det tidspunkt departementet selv tidligere har varslet. Flertallet forutsetter at departementet nå gir denne saken prioritet slik at saken kan behandles senest høstsesjonen 2002.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet stiller seg undrende til hvilken kvalitet og vurdering som ligger bak når departementet opplyser 31. august 2001 at vedtaket skal følges opp med forslag om lov om fagskoleutdanning våren 2002 for så i brev av 27. februar 2002 etter komiteens purring å opplyse at forslaget skal fremmes for Stortinget i løpet av høstsesjonen 2002. Disse medlemmer vil be Regjerin-

gen sørge for et kvalitetssikringssystem i forvaltningen slik at når det opplyses til Stortinget om en tidsfrist så er det en tidsfrist som er holdbar. Når vedtaket ble fattet 29. mars 2001 er det uhørt at man 27. februar 2002 ikke kan følges opp før et og et halvt år etter vedtaket. Disse medlemmer mener dette tyder på at departementet ikke tar vedtak fattet av Stortinget med en klar og enkel instruks til departementet særlig høytidelig eller alvorlig. Disse medlemmer vil råde Regjeringen til å endre disse holdninger og sørge for at stortingsvedtak følges opp langt raskere og mer alvorlig og seriøst enn det som er gjort gjeldende for vedtak 312.

2.10.2 Vedtak nr. 456, 31. mai 2001:

"Stortinget ber Regjeringa snarast mogleg treffe tiltak som fører til at læremiddelsituasjonen for blinde og svaksynte elevar er fullt ut tilfredsstillande frå og med skulestart hausten 2001."

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet uttaler i brev 31. august 2001:

"I tråd med vedtak i Innst. S. nr. 251 (2000-2001) har Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet bedt Læringsssenteret, i samarbeid med Statlig spesialpedagogisk støttesystem, følge opp stortingets vedtak."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om en redegjørelse om hvordan dette vedtaket er gjennomført."

Utdannings- og forskningsdepartementets svar i brev av 27. februar 2002:

"Læringsssenteret og de aktuelle statlige spesialpedagogiske kompetansesentre (Huseby og Tambartun) har ansvar for utvikling, produksjon og distribusjon av læremidler for blinde og svaksynte. Det legges stor vekt på å oppfylle målet om tilgjengelige læremidler på punktskrift innen skulestart, innenfor de avgrensninger som framgår av Ot.prp. nr. 44 og Innst. O. nr. 89 (1999-2000). I tillegg til punktskriftproduksjoner lages det elektroniske bøker for bruk av PC med leselist.

De aller fleste bestilte titler - reproduksjoner eller nyproduksjoner - blir levert til skulestart. De fleste bestillingene gjelder reproduksjoner. Når det gjelder nyproduksjoner for skuleåret 2001-2002 var det medio mai 2001 bestilt 35 titler i punktskrift ved Huseby kompetansesenter (8.-10. klasse og videregående opplæring) og vel 40 titler i punktskrift ved Tambartun kompetansesenter (1.-7. klasse). Av disse 75 punktskriftbestillingene ble 9 besluttet levert i annet medium eller tilbudt ved annet verk som dekker faget.

Sommeren 2001 ble det meldt at enkelte av titlene på punktskrift var forsinket i forhold til skulestart. I noen grad skyldtes forsinkelsene nye etterbestillinger og overgang til digital teknologi i produksjonen. Ekstra ressurser ble satt inn ved sentrene i løpet av sommeren, og det ble funnet midlertidige løsninger i nært samarbeid med de aktuelle skolene/brukerne. Enkelte verk skulle heller ikke tas i bruk i klassen før senere i skuleåret. Læremiddelsituasjonen for blinde og svaksynte ved skulestart 2001 må derfor karakteriseres som tilfredsstillende. Det vises for øvrig til nærmere redegjø-

relse i brev av 14. august 2001 med vedlegg fra Læringsssenteret til departementet, jf. vedlagte kopi."

2.10.2.1 Komiteens merknader

Komiteen konstaterer at departementet i brev av 27. februar 2002 hevder at læremiddelsituasjonen for blinde og svaksynte elever 2001 var tilfredsstillende. Komiteen sier seg tilfreds med oppfølgingen av vedtaket idet komiteen forutsetter at brukerne på spørsmål og deres organisasjoner samt pårørende bekrefter departementets konklusjon.

2.10.3 Vedtak nr. 551, 12. juni 2001:

"Stortinget ber Regjeringa legge til grunn de kriterier, forutsetninger og prosedyrer som enstemmig er trukket opp av Mjøsutvalget i NOU 2000:14, for at en institusjon skal kunne tilkjennes universitetsstatus."

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet uttaler i brev 31. august 2001:

"I forbindelse med forslag til endringar i lov om universiteter og høgschooler vil Regjeringa komme attende til kriterier, forutsetninger og prosedyrer for at en institusjon skal kunne tilkjennes universitetsstatus."

Kontroll- og konstitusjonskomiteens spørsmål i brev av 30. januar 2002:

"Kontroll- og konstitusjonskomiteen vil i forbindelse med dette vedtaket bemerke at Stortinget vedtok at de retningslinjer som er trukket opp av Mjøsutvalget skal følges. Når har Regjeringa tenkt til å følge opp dette?"

Utdannings- og forskningsdepartementets svar i brev av 27. februar 2002:

"I forbindelse med forslag til endringer i lov om universiteter og høgschooler vil Regjeringa komme tilbake til kriterier og forutsetninger for at en institusjon skal kunne tilkjennes universitetsstatus. Odelstingsproposisjonen vil bli lagt frem for Stortinget i mars. Videre vil det bli foreslått etablert et akkrediterings- og evalueringsorgan, og prosedyrer vil måtte ses i sammenheng med etableringen av et slikt organ."

2.10.3.1 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at Regjeringa i Ot.prp. nr. 40 (2001-2002) Om lov om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgschooler og lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell legger opp til en endring i tråd med Stortingets vedtak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer med stor forbauselse at departementet åpenbart ikke har forstått eller ønsket å forstå vedtaket til Stortinget. I brev av 31. august 2001 skriver departementet at Regjeringa "vil komme attende til kriterier, forutsetninger og prosedyrer for at en institusjon skal kunne tilkjennes universitetstatus" og i brev av 27. februar 2002 etter at disse medlemmer i

brev har slått fast hva vedtaket lyder på sies det på nytt at "Regjeringen vil komme tilbake til kriterier og forutsetninger for at en institusjon skal kunne tilkjennes universitetstatus". Disse medlemmer vil slå fast at Regjeringen ikke skal komme tilbake til noe som helst med hensyn til kriterier, men ganske enkelt i henhold til vedtak i Norges nasjonalforsamling 12. juni 2001 "legge til grunn de kriterier, forutsetninger og prosedyrer som enstemmig er trukket opp av Mjøsutvalget i NOU 2000:13, for at en institusjon skal kunne tilkjennes universitetsstatus". For disse medlemmer er det ubegripelig at ikke departementet har oppfattet at saken er avgjort i og med Stortingets vedtak, men oppfører seg om spørsmålet er fullstendig åpent, uavklart og til vurdering for departementet. Spesielt urovekkende er det at departementet selv etter disse medlemmers klare påpeking i brev av 30. januar 2002 fortsatt later som om spørsmålet er til behandling eller vurdering. Disse medlemmer forventer at statsråden i departementet nå skjærer igjennom og gir forvaltningen noen klare instruksjoner og forventer i fremtiden at statsråden setter seg bedre inn i sakene og de brev som presenteres for underskrift enn det brevet av 27. februar 2002 indikerer.

3. KOMITEENS AVSLUTTENDE MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til de svar som Regjeringen har gitt i St.meld. nr. 4 (2001-2002) samt de svar og tilleggsopplysninger Regjeringen har gitt på vedtak som komiteen har utbedt seg ytterligere forklaringer og opplysninger om.

Flertallet konstaterer at den årlige stortingsmeldingen som omhandler anmodnings- og utredningsvedtak fra foregående stortings sesjon, er en viktig del av Stortingets muligheter til å føre kontroll med Regjeringens oppfølging av denne typen saker.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til de svar som Regjeringen har gitt i St.meld. nr. 4 (2001-2002) samt svarene Regjeringen har gitt på noen få vedtak som komiteen har bedt seg ytterligere forklaringer og opplysninger om. En gjennomgang av materiellet viser klart at det i statsforvaltningen er en altfor slapp holdning til de vedtak Stortinget fatter og det virker som om mange tror at klare vedtak kan settes til side, saboteres, treneres og sees bort fra. Disse medlemmer forventer og ber Regjeringen sørge for en gjennomgang av hele systemet for den utøvende macts oppfølging og gjennomføring av nasjonalforsamlingens beslutninger på en langt mer seriøs og ansvarlig måte enn det denne stortingsmelding klart gir inntrykk av. Stortingsmeldingen gir alt for stort grobunn til påstander om at holdningen og situasjonen i norske departementer er alt for lik den som er karikert i den britiske TV-serie "Yes, Mr. Minister" og senere "Yes, Mr. Prime Minister" enn det disse medlemmer forventer at en norsk regjering vil være bekjent av. Den kamp som ble vunnet i 1880-årene og videre om at det var Regjeringen som skulle styre forvaltningen og at Regjeringen skulle være den utøvende makt som gjennomførte de beslutninger nasjonalforsamlingen fattet burde det ikke være nødvendig å repetere, og derfor forventes det at Regjeringen på en langt mer kvalitetsbevisst, konsekvent og konkret måte følger opp Stortingets vedtak enn det St.meld. nr. 4 (2001-2002) gir inntrykk av.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til meldingen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

St.meld. nr. 4 (2001-2002) - om anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2000-2002 - vedlegges protokollen.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 30. april 2002

Ågot Valle
leder

Martin Engeset
ordfører

Kjell Engebretsen
sekretær